

Telen met gestuurde vochtafvoer

Energiek Event

7-4-2016, Arie de Gelder

WAGENINGEN **UR**
For quality of life

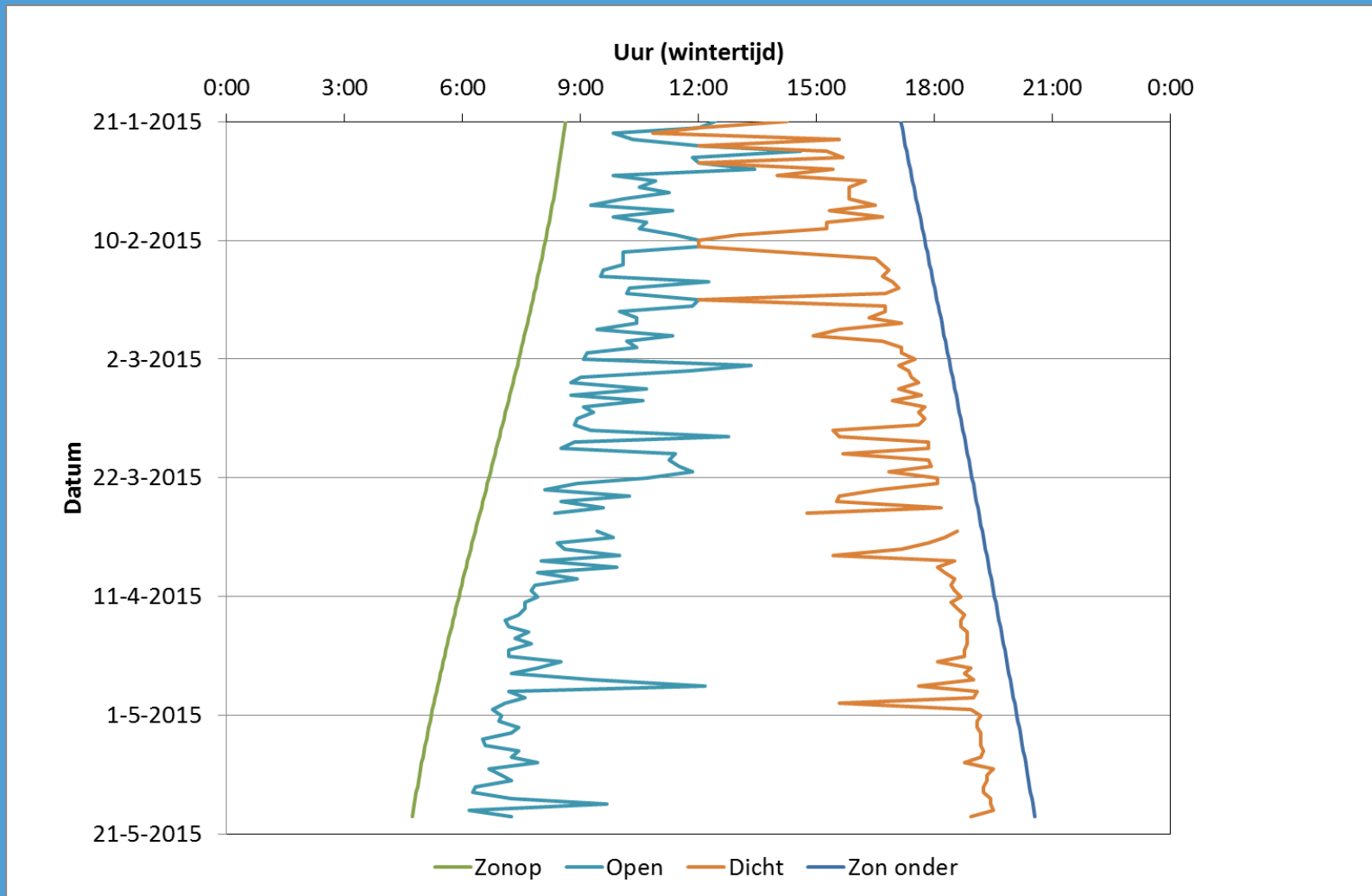

Denkkaders / Omdenken

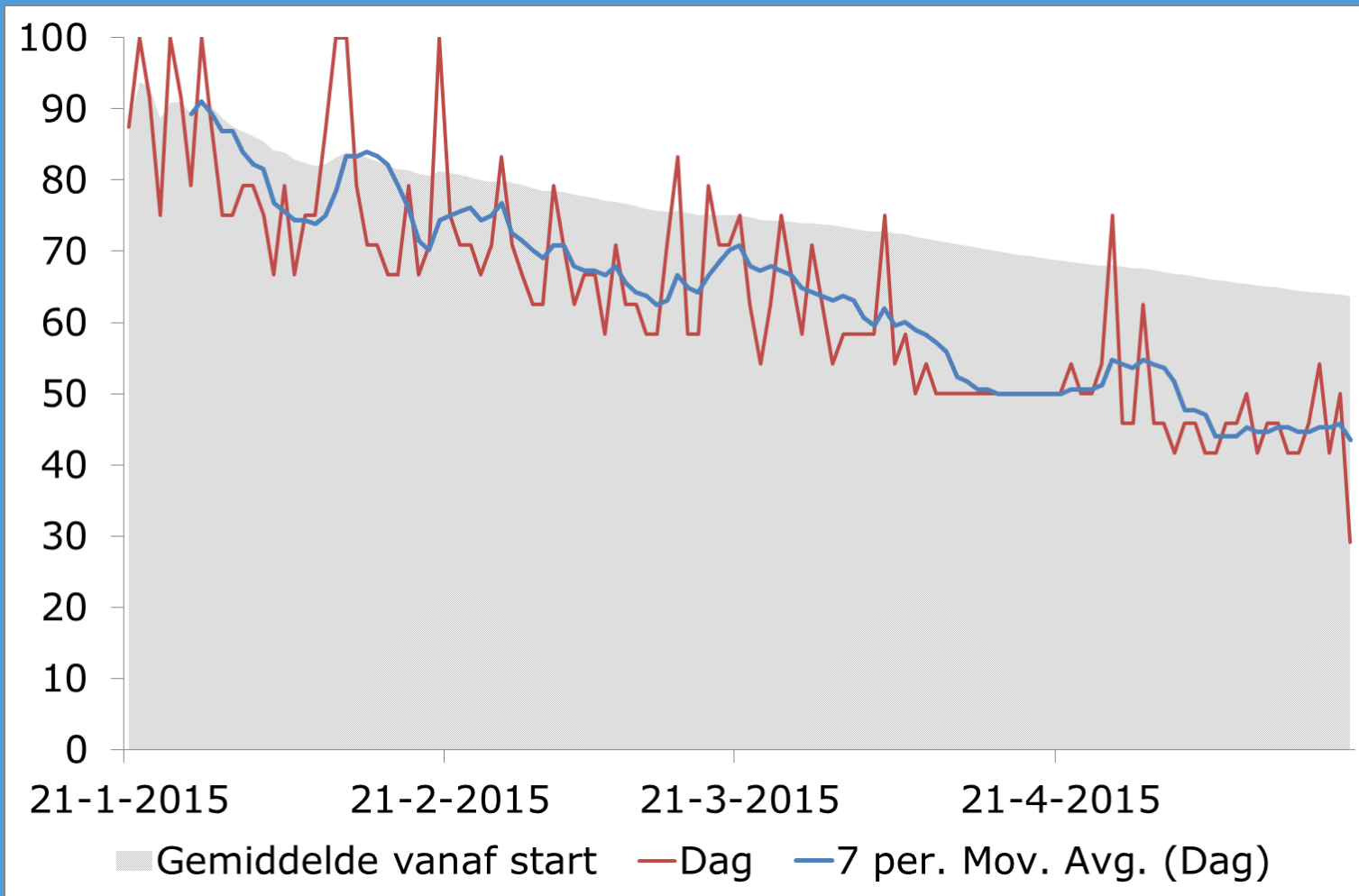
- Balans : Energie, Assimilaten, Water
  - Plant
  - Kas
- Wanneer scherm sluiten → Wanneer scherm open
- Ventileren om te activeren → Ventileren omdat de plant meer vocht produceert dan er wordt afgevoerd.
- Minimale verdamping
- Kans op ziekten en afwijkingen

Scherf opening t.o.v. Zon-Op/Onder

Scherm opening t.o.v. Zon-Op/Onder

Vocht sturen

- Het Nieuwe Telen
  - Uitstraling verminderen
  - Ca – gerelateerde problemen
  - Mycosphaerella
  - Verdampings beperking
- Telen met een minimale verdamping en minimale uitstraling.
- Sturen op de vochtafvoer. Afhankelijk van verdamping overdag

Experimenten

- Energiezuinig komkommers met 2 schermen
  - Improvement Centre
    - https://www.kasalsenergiebron.nl/content/research/20005_Telen_met_gestuurde_vochtafvoer_2015.pdf
    - https://www.kasalsenergiebron.nl/content/user_upload/Presentatie_Ewoud_van_der_Ven_-_DLV.pdf
- Venlow Energy kas

In experimenten verder gaan dan praktijk

Venlow-Energy kas en Komkommer

- Dubbel dek kas – minder condensatie tegen dek
- Systeem van geforceerde ventilatie
- Wanden goed te isoleren. Ventilatievoud ~ 0.36
- Beschikbaar voor experiment en geschikt voor hoge draad teelt komkommer
- Komkommer geschikt model gewas
  - Snelle groei
  - Hoge verdamping
  - Snel zichtbare afwijkingen

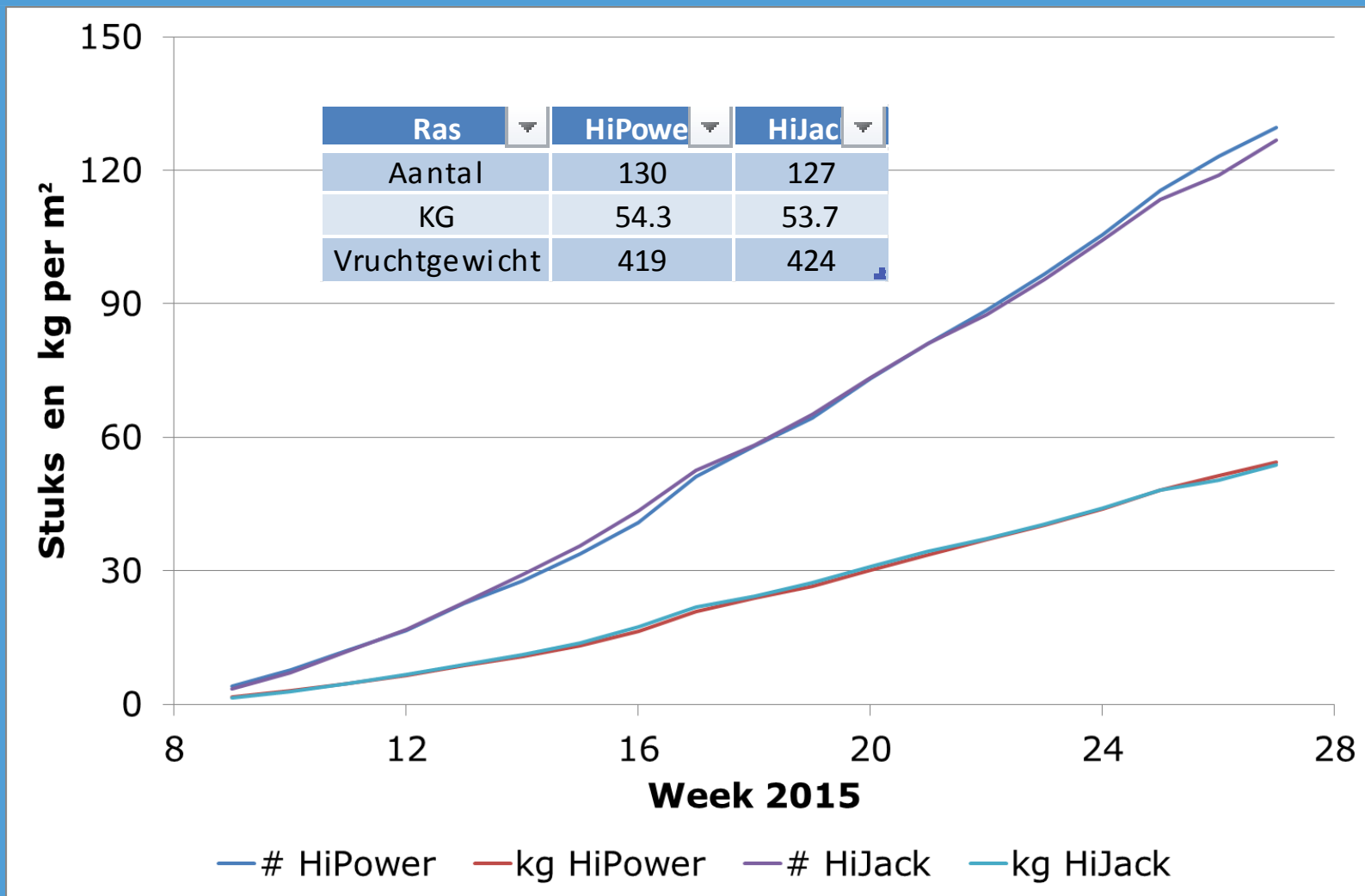
Proef gegevens

- Plantdatum 20 januari 2015, 1.5 plant/m², verdubbelt naar 3
- Rassen : HiJack (hoofdras) en HiPower (1 teeltgoot)
- Systeem : Hoge draad, clippen aan draad
- Dunnen : 1 om 1
- Productie registratie van 4 teeltgoten.
  - 3 * HiJack en 1 * HiPower 27.5 m²
- Twee weeggoten voor verdampingsmeting

Productie

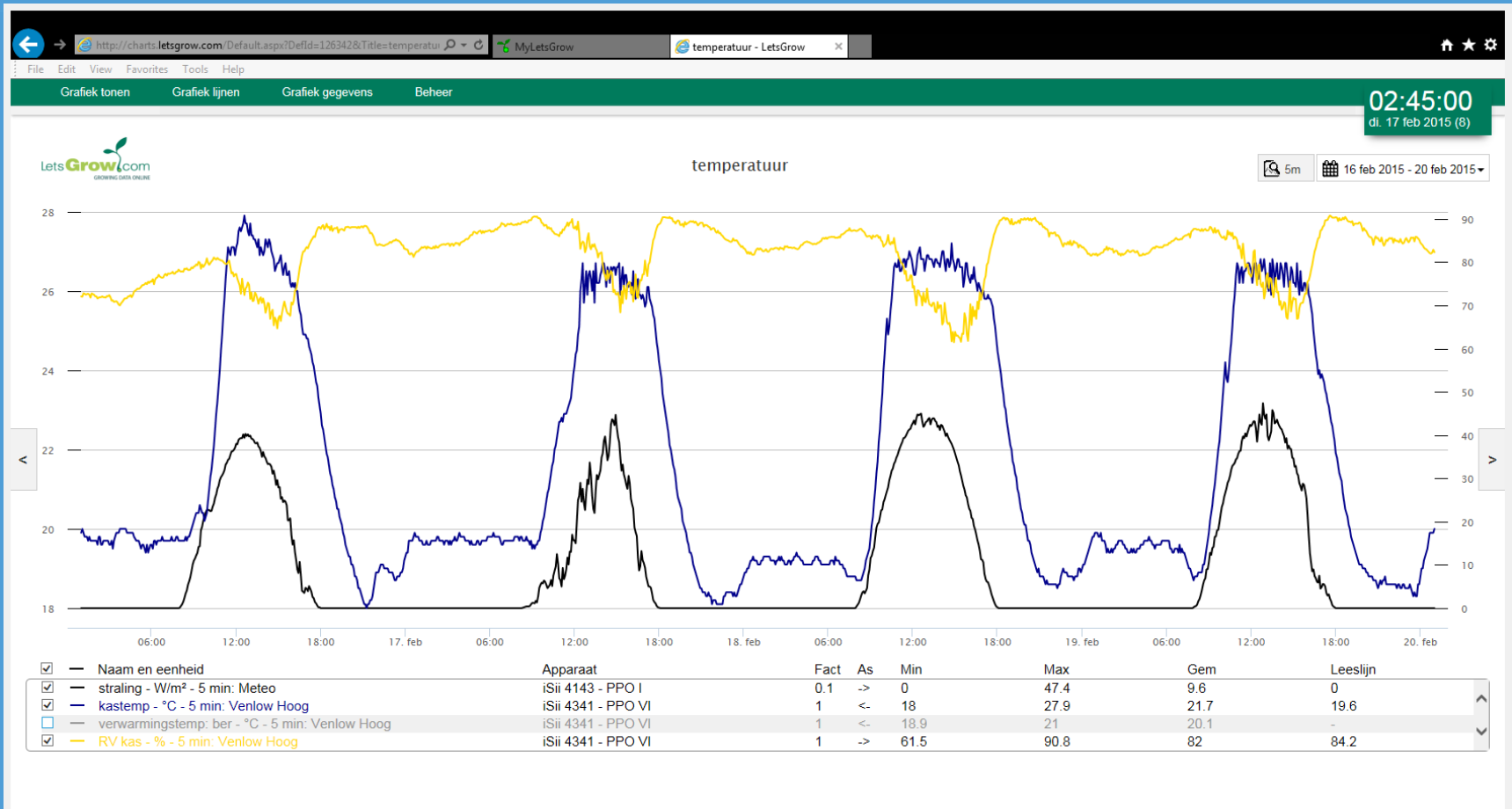

Teelt verloop

- Productie goed, maar met grote verschillen in belasting per plant
- Deel niet goed uitgroeïende vruchten, Niet goede opvolging
  - Te hoge plantbelasting, onbalans
- Geregeld tegen broeikop aan
- Einde teelt "crazy roots"

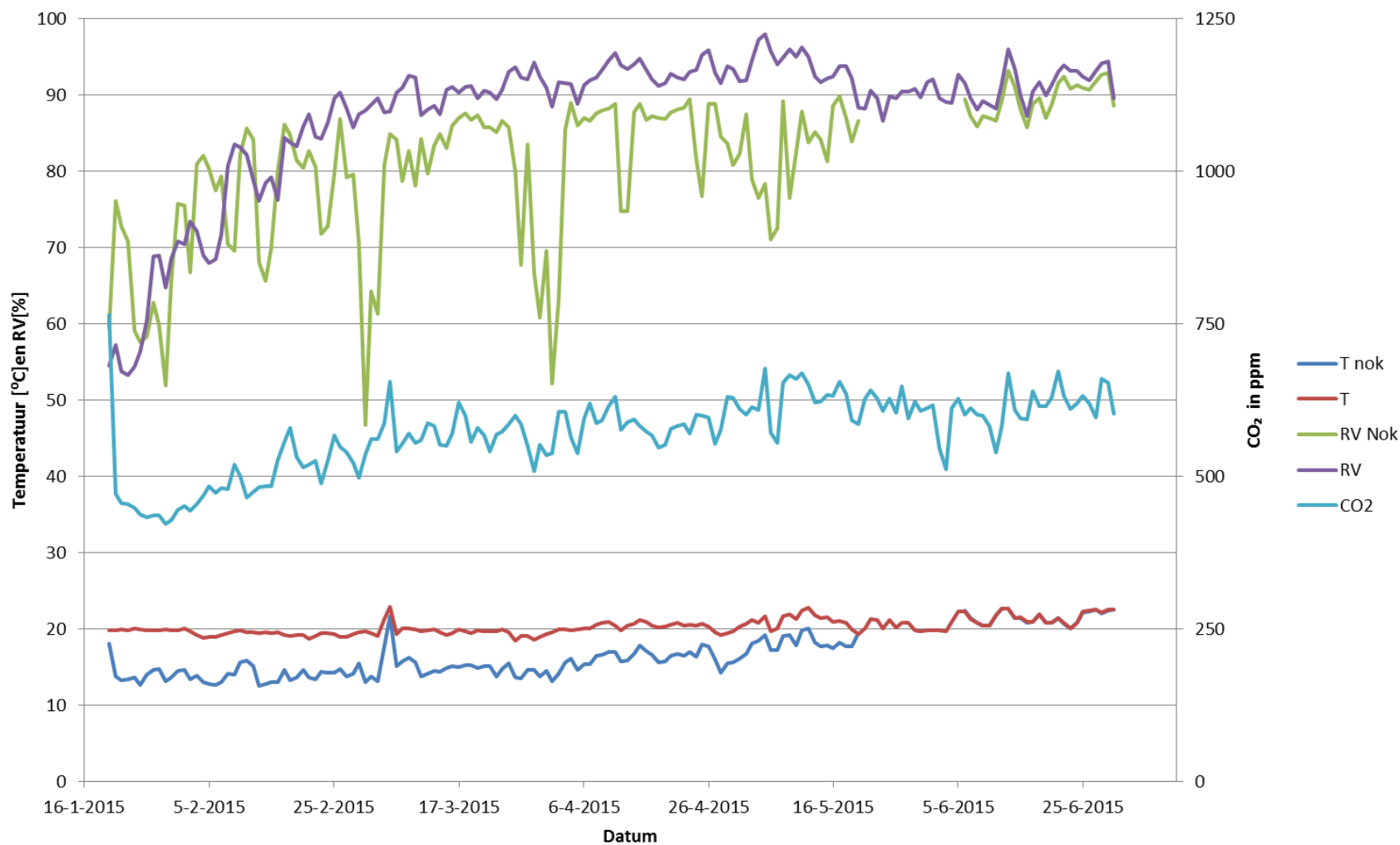
Klimaat voorbeeld

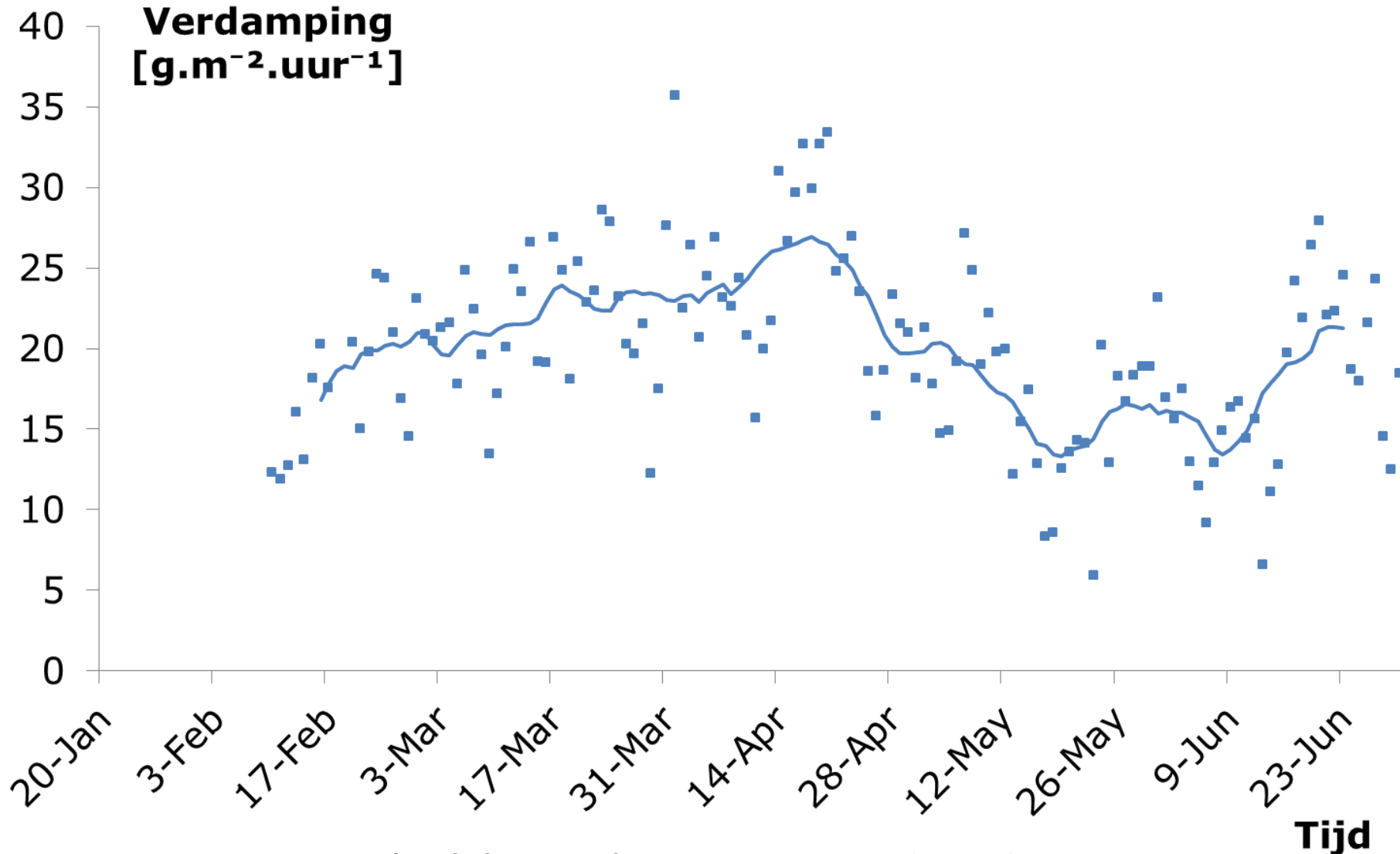
Temperatuur stijging in de morgen 6 °C in 2 uur.
Luchten vanaf 26 °C

Klimaat gemiddeld per dag tussen 22 en 4 uur

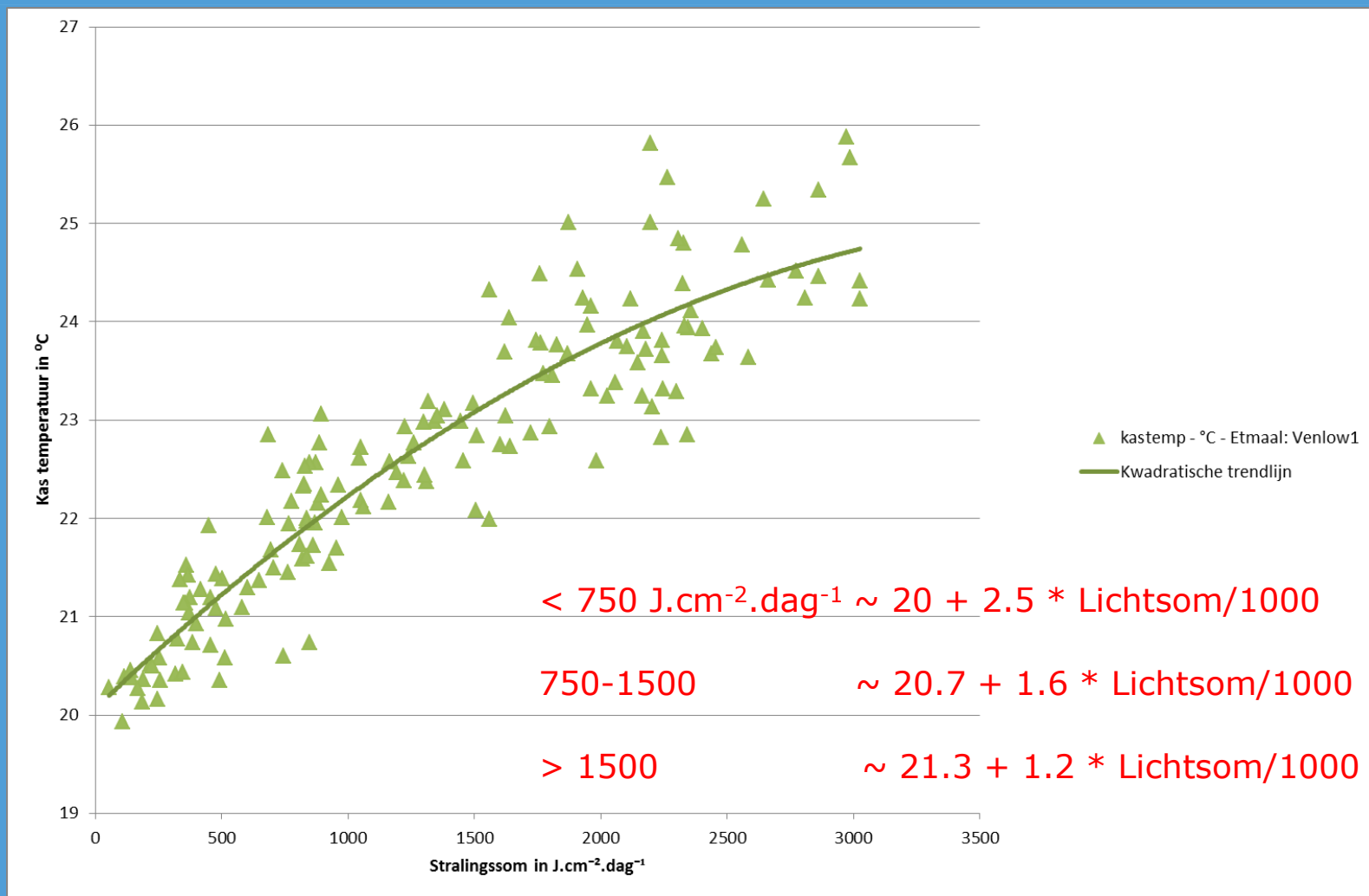
Verdamping [g.m⁻².uur⁻¹]

- Nachtelijke verdamping tussen 0 en 6 uur
- Gemiddelde van 2 weken

Verhouding temperatuur en licht

Conclusies I

- Nacht verdamping $\sim 15 \text{ gram.m}^{-2}.\text{uur}^{-1}$ is genoeg
- Er is een invloed van buiten
  - hogere temperatuur $\rightarrow$ hoger AV $\rightarrow$ minder vochtafvoer.
  - Bij hogere buitentemperatuur meer aandacht voor vochtafvoer
- Nacht verdamping niet gerelateerd aan en niet gestuurd op verdamping overdag
- Op de grens van toelaatbare voor broeikop. Probleem kwam voor bij agressief luchten boven scherm.

Conclusies II

- Geen Mycosphaerella ondanks hoge RV c.q klein VD
  - Geen of weinig infectie druk.
- Plantbelasting niet optimaal
- Scherm tot 2 uur na zon-op dicht en 1 uur voor zon-
onder weer gesloten. Dit kan dus zonder probleem.
- Relatie Lichtsom-Etmaal temperatuur niet lineair

Vragen

